

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

NR. 9769/6.10.2020

SCRISOARE METODICĂ

REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ÎN ANUL ȘCOLAR 2020-2021 DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

A. Priorități

➡ crearea unui cadru organizat pentru desfășurarea unui proces de învățământ eficient, adecvat tipului de scenariu de funcționare a unității de învățământ prin asigurarea condițiilor necesare prevenirii și combaterii contaminării cu virusul SARS-CoV2 și desfășurării în

condiții optime a activității față în față și online;

- Cunoașterea și respectarea programelor școlare de către toate cadrele didactice;
- Conceperea demersului didactic din perspectiva atingerii competențelor specifice incluse în cadrul programelor școlare;

- Utilizarea metodelor moderne de predare – învățare – evaluare diferențiate, conform nevoilor educative ale elevului, vizând dezvoltarea gândirii critice, premisă a alfabetizării științifice și diminuării riscului de analfabetism funcțional, în condițiile începerii cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv realizarea de activități asistate de tehnologie și internet;

- Utilizarea strategiilor didactice bazate pe metode activ-participative și alternarea formelor de activitate, în contextul învățării on-line;

- Integrarea elementelor de evaluare în cadrul strategiilor didactice prin utilizarea unor forme și metode diversificate (metode alternative și complementare, inclusiv evaluarea digitală);

- Gradul de adecvare a strategiei didactice la particularitățile clasei de elevi; Realizarea unor conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare;

- Evaluarea activității didactice din perspectiva eficienței învățării.

- Contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar 2020 – 2021, ca urmare a evoluției pandemiei COVID-19. Prezentarea ghidurilor privind organizarea și desfășurarea activităților în cadrul unităților de învățământ preuniversitar.

- Cunoașterea recomandărilor oferite prin reperele metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019 – 2020;

➡ Asigurarea înțelegerii și aplicării corecte a noilor programe pentru învățământul gimnazial – clasa a VIII-a;

➡ Compatibilizarea programelor și a regulamentelor specifice pentru competițiile școlare cu noile programe (la nivel gimnazial), în vederea actualizării acestora, în conformitate cu reforma curriculară.

B. Structura anului școlar 2020 – 2021 - Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 3.125/2020

- **Semestrul I** - 17 săptămâni de cursuri (14 septembrie - 29 ianuarie 2021)
- **Semestrul al II-lea** - 17 săptămâni de cursuri (8 februarie -18 iunie 2021)

Vacanțele elevilor sunt programate astfel:

- **Vacanța de iarnă:** 23 decembrie 2020 - 10 ianuarie 2021
- **Vacanța intersemestrială:** 30 ianuarie - 7 februarie 2021)
- **Vacanța de primăvară**
  - Paștele Catolic (2 - 11 aprilie)
  - Paștele Ortodox (30 aprilie - 9 mai)
- **Vacanța de vară:** 18 iunie 2021 - data din septembrie 2021 la care vor începe cursurile anului școlar 2021-2022).

Prin excepție de la prevederile anterior menționate pentru clasele terminale din învățământul liceal, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 4 iunie 2021.

Pentru clasele a VIII-a, anul școlar are 33 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 11

iunie 2021, în timp ce pentru clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, cu excepția claselor terminale și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri.

Programul național „Școala Altfel” se va desfășura în perioada 5 octombrie 2020 - 4 iunie 2021, pe o perioadă de 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ.

Art. 6. Lucrările scrise semestriale (tezele) se susțin, după ce se parcurge programa școlară, cu cel puțin 3 săptămâni înainte de finalizarea semestrului

Art. 7 Etapele naționale ale olimpiadelor școlare se organizează, de regulă, în perioada vacanțelor de primăvară, conform calendarului olimpiadelor naționale școlare.

În funcție de contextul pandemic, prevederile legale comunicate se vor adapta cu modificările și completările ulterioare.

C. Curriculumul național și local

În anul școlar 2020-2021, se aplică:

➡ Planurile cadru: Pentru gimnaziu:

-**Planurile cadru** aprobate prin OMENCS nr. 3590/5.04.2016, cu modificările și completările ulterioare; (OMEN 4221/1.08.2018 – opționalul integrat nu mai este obligatoriu).

-Conform **Art. 8** - Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplica la clasele V - VIII-a începând cu anul școlar 2020-2021.

-Conform Art. 9 (4) - În anul școlar 2019-2020, la clasa a VIII-a se aplica Planurile-cadru

de învățământ aprobate prin OMEC nr. 3638/11.04.2001.

Pentru învățământul liceal și profesional:

- Ordinul ministrului educației nr. 3.410/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a – a XII-a, filierele teoretica si vocaționala , cursuri de zi;

- Ordinul ministrului educației nr. 3.411/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologica , învățământ de zi și învățământ seral;

- Ordinul ministrului educației nr. 3.412/16.03.2009, privind aprobarea Planurilor-cadru de învățământ pentru clasa a X-a, scoala de arte si meserii, pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologica , ruta directa de calificare, pentru clasa a XI-a, anul de completare, precum și pentru clasele a XI-a – a XII-a și a XII-a/a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologica , cursuri de zi și seral.

- **Pentru învățământul seral**, filiera tehnologică a liceului, prevederile OM nr. 4051/2006 cu privire la aprobarea planurilor-cadru rămân valabile pentru clasele a XI-a și a XII-a, a XIII-a, liceul tehnologic

-Pentru învățământul profesional:

- OMEN 3152/2014 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul profesional de 3 ani

- OMEN 3218/2014 privind aprobarea planului-cadru de învățământ pentru învățământul profesional special

- ***TOATE PLANURILE–CADRU VALABILE pot fi accesate la adresa:**
<http://programe.ise.ro/Actuale.aspx>

Planificarea calendaristică este un document proiectiv care realizează asocierea dintre elementele programei școlare (competențe specifice și conținuturi), în cadrul resurselor de timp (număr de ore și de săptămâni) ale unui an școlar/ale unui semestru școlar. Elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea dintre competențele specifice și conținuturi
2. stabilirea unităților de învățare
3. stabilirea succesiunii în care sunt parcurse unitățile de învățare
4. alocarea bugetului de timp pentru fiecare unitate de învățare

Elaborarea planificării calendaristice pentru disciplina Limba și literatura română, la începutul anului școlar 2020-2021, pornește de la următoarea realitate: fiecare profesor se află în diferite situații cu privire la parcurgerea programelor școlare de Limba și literatura română în anul școlar 2019-2020, respectiv la dezvoltarea competențelor prevăzute de programele școlare. Posibile situații:

- situația optimă, în care profesorul de Limba și literatura română a reușit să parcurgă întreaga programă școlară și a lucrat cu elevii în perioada suspendării cursurilor față în față, înainte și după apariția OMEC nr. 4135/2020;
- situația de nivel mediu, în care profesorul de Limba și literatura română a realizat o serie de activități de învățare cu elevii în perioada suspendării cursurilor față în față, dar nu a reușit să parcurgă întreaga programă școlară;
- situația în care, în perioada suspendării cursurilor față în față, profesorul de Limba și

literatura română nu a reușit deloc să organizeze cu elevii activități de învățare la distanță pentru ora de Limba și literatura română, din motive variate (ex. lipsa echipamentelor tehnice necesare pentru învățarea online, competențe digitale insuficiente ale profesorilor și ale elevilor, lipsa motivației elevilor de a participa la activitățile la distanță etc.).

Pornind de la situația în care se află, profesorul de Limba și literatura română va parcurge următoarele etape:

1. Consultarea planificării calendaristice din anul 2019-2020 și identificarea elementelor insuficient structurate în perioada de învățare la distanță (în termeni de competențe, de conținuturi):

- Cât din planificarea calendaristică a anului anterior a fost parcursă prin activitățile față în față cu elevii, până la momentul stării de urgență?

- Cât din planificare s-a parcurs în perioada învățării la distanță?

- Care competențe specifice din programa școlară au fost mai puțin/insuficient dezvoltate la nivelul elevilor?

- Ce provocări, dificultăți și ce lecții învățate referitoare la procesul de predare-învățare evaluare la ora de Limba și literatura română se pot sintetiza din perioada învățării la distanță?

2. Realizarea de conexiuni între componentele insuficient asimilate în anul școlar precedent și programa pentru anul școlar 2020-2021:

- Ce se poate recupera/remedia și cum se conectează componentele (competențe specifice, elemente de conținut) insuficient asimilate în anul școlar precedent cu noile achiziții pentru anul 2020-2021?

- Cât timp este necesar a se aloca pentru recuperare/remediere?

3. Elaborarea planificării noi pentru anul școlar 2020-2021, care va include elemente de recuperare/remediere.

Corelarea dintre elementele din programele școlare a doi ani de studiu consecutivi se poate face la nivelul competențelor specifice care vizează domeniile specifice limbii și literaturii române (lectură, comunicare orală și scrisă, redactare, respectiv elemente de interculturalitate la gimnaziu)

Fiind construite pe sistemul cercurilor concentrice, fiecare competență specifică dintr-o anumită clasă poate fi asociată cu o competență specifică de nivel superior din clasa imediat următoare. Acest aspect face posibilă integrarea activităților remediale pe parcursul anului școlar, concomitent cu focalizarea pe dezvoltarea noilor competențe. Astfel, se poate alocă o perioadă pentru recuperare la începutul anului școlar, pentru acele componente din programa școlară a anului anterior care sunt necesare pentru construcția învățării în noul an școlar. De asemenea, se pot alocă resurse de timp pentru recuperare pe parcursul noului an școlar, corelând elementele programei școlare din anul curent cu cele din anul școlar anterior.

Contextul desfășurării activității didactice în anul școlar 2020 – 2021

Raportul Blended learning in school education –guidelines for the start of the academic year 2020/21 (European Commission, 2020) atrage atenția că începutul anului școlar 2020-2021 aduce cu sine un ansamblu de provocări, inclusiv cu privire la curriculumul școlar, care necesită planificare anticipată și flexibilitate continuă. Se subliniază ideea că, dincolo de dificultăți, experiența învățării de la distanță a evidențiat posibilitatea de a opta pentru o schimbare de paradigmă în plan educațional prin adaptarea

modalităților „tradiționale” de organizare a predării și a învățării la specificul învățării la distanță, prin accentul real pus pe dezvoltarea de competențe și pe inovație în organizare și în plan metodologic.

În raportul *Schooling disrupted, schooling rethought* How the Covid-19 pandemic is changing education (OECD, 2020) se evidențiază că, în majoritatea țărilor, închiderea școlilor a redus semnificativ timpul efectiv alocat parcurgerii curriculumului în anul școlar 2019-2020 și că au existat practici diferite ale sistemelor educaționale, în plan curricular (unele țări și școli au optat pentru prioritizarea elementelor de curriculum esențiale pentru progresul și examenele elevilor; alte țări au considerat că în plan curricular este nevoie de accentuarea unei game mai largi de competențe cognitive, sociale și emoționale ale elevilor). Investiția în învățarea digitală este văzută de majoritatea țărilor nu numai ca un răspuns la o situație de criză, ci ca o măsură de promovare a învățării combinate și a mediilor de învățare inovative. Raportul sintetizează un checklist cu măsuri de susținere a continuării învățării; dintre acestea, cele cu relevanță directă pentru curriculumul școlar fac referire la următoarele aspecte:

- a pregăti strategii curriculare dinamice de continuitate educațională pentru anul școlar 2020-2021, flexibile și ajustabile la nevoile diferitelor categorii de elevi;
- a identifica și a valorifica lecțiile învățate în prima fază a pandemiei (ce probleme, ce nevoi, ce soluții în plan curricular);
- a identifica resursele financiare, umane, materiale, educaționale necesare continuării învățării;
- a regândi rolurile actorilor educaționali (profesori, elevi, părinți) în învățarea la distanță: elevii devin agenți ai propriei lor învățări, mai autonomi, mai independenți; profesorii – predau altfel, cu altfel de resurse, interacționează altfel cu elevii și încearcă să răspundă nu numai nevoilor academice, ci și celor socio-emoționale ale elevilor; părinții – se implică mai mult în sprijinul copiilor;
- a susține dezvoltarea profesională a profesorilor (formare, coaching, îndrumare etc.),

pentru a asigura continuitatea educațională, pentru a utiliza noi strategii, noi roluri, pentru a aborda altfel curriculumul;

- a dezvolta abilitățile elevilor pentru învățarea față în față și învățarea la distanță, pentru învățarea colaborativă și învățarea autonomă de acasă;
- a recupera pierderile în învățare, prin timp alocat remedierii, prin resurse și strategii adaptate, prin crearea de oportunități extinse de învățare;
- a promova inovația la toate nivelurile și aspectele sistemului de învățământ, inclusiv la nivel curricular.

La nivelul național școala la distanță a avut implicații: asupra predării tuturor disciplinelor de studiu (alte metode, alte resurse educaționale, alt mod de interacțiune cu elevii, alte resurse de timp etc.); asupra învățării (alte metode, altă organizare a timpului de învățare, alte resurse de învățare, alt mod de interacțiune dintre profesori și elevi etc.); asupra școlii în ansamblu (management școlar, cultura școlii etc.).

În acest context, la nivel național s-a decis elaborarea de ghiduri metodologice pentru fiecare disciplină de studiu, cu scopul de a sprijini cadrele didactice pentru:

- reflecția și raportarea critică la modul în care s-a realizat activitatea didactică în perioada pandemiei;
- identificarea și măsurarea pierderilor în învățare la nivelul elevilor, corespunzătoare anului școlar 2019-2020;
- identificarea și implementarea celor mai potrivite măsuri pentru recuperarea rămănelor în urmă în învățare și pentru planificarea proiectarea activităților de predare-învățare-evaluare în anul

școlar 2020-2021.

- consultarea materialelor didactice informatizate, prezente pe site-urile cunoscute la nivelul județului Dâmbovița, dar la nivel național: de exemplu, <https://limbaromanadb.wixsite.com/profesori/invatare-online>, <http://ccd-dambovita.ro/scoaladeacasa.html>, <https://digital.educd.ro/>, <http://proiecte.pmu.ro/web/guest/rose/resurse> etc.

Inspector școlar,
Prof. Mihaela Dulea

